

Udskriftsdato: 22. december 2025

2018/1 BTL 129 (Gældende)

Betænkning over Forslag til lov om ændring af lov om trafikselskaber og jernbaneloven (Fremme af digitale mobilitetstjenester, forenkling af afstandskrav til fjernbuskørsel m.v.)

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om trafikelskaber og jernbaneloven

(Fremme af digitale mobilitetstjenester, forenkling af afstandskrav til fjernbuskørsel m.v.)

[af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen)]

1. Ændringsforslag

Transport-, bygnings- og boligministeren har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget, heraf 1 om deling af lovforslaget.

2. Indstillinger

Udvalget vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget.

Et *flertal* i udvalget (S, DF, V, LA og KF) indstiller lovforslag A til *vedtagelse uændret* og lovforslag B til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL, SF, ALT og RV) indstiller lovforslag A til *vedtagelse uændret*. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 2 og 3 til det under B nævnte lovforslag.

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget kan støtte lovforslag A med følgende politiske bemærkninger:

I forhold til sammenlægningen af Rejsekortet A/S og Rejseplanen A/S glæder Socialdemokratiet sig over udsigten til en samlet digital platform, der kan komme passagererne til gode. I den forbindelse mener Socialdemokratiet, det er vigtigt, at det sikres, at finansieringen af sammenlægningen ikke kommer til at påvirke kvaliteten af den kollektive trafik negativt. Derfor mener Socialdemokratiet, at der løbende skal holdes øje med, om de effektiviseringsgevinster, som finansieringen beror på, kan realiseres

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget kan støtte lovforslag B med følgende politiske bemærkninger:

Socialdemokratiet ønsker, at den kollektive trafik bidrager til at sikre et Danmark, der hænger bedre sammen. Samtidig ønsker Socialdemokratiet, at helt almindelige danskere har råd til at benytte den kollektive trafik. Her udgør fjernbusserne et mere prisvenligt alternativ til toget, og det er glædeligt, at danskerne med dette lovforslag får et større udbud af fjernbusruter gennem forenkling af afstandskravet. Socialdemokratiet er dog optaget af, at fjernbusserne ikke undergraver den øvrige kollektive trafik i Danmark. Derfor er det vigtigt, at der sikres fair konkurrence på markedet for transportydelser. Socialdemokratiet mener derfor, at man i fremtiden skal være opmærksomme på at sikre, at fjernbusserne har et bredt udvalg af afgange, sådan at det ikke ender med, at fjernbusserne kun kører på de tidspunkter, hvor efterspørgslen er størst. Socialdemokratiet mener også, det er afgørende, at det sikres, at fjernbusserne overholder den danske lovgivning og ikke sætter den øvrige kollektive trafik under pres ved at omgå

regler og intentioner i den danske lovgivning på området. For Socialdemokratiet er det på den baggrund vigtigt, at der sikres et effektivt tilsyn med fjernbusserne, mens fjernbusselskaberne skal sikre ordentlige løn- og arbejdsvilkår for de ansatte. Socialdemokratiet opfordrer også til, at fjernbusselskaberne anvender den frivillige mærkningsordning for passagerrettigheder, og mener i forlængelse heraf, at fjernbusselskaber skal sikre grundlæggende passagerrettigheder. Såfremt mærkningsordningen ikke er tilstrækkelig og der opstår problemer i forhold til passagerrettigheder hos fjernbusselskaberne, mener Socialdemokratiet, at man fra politisk side må drøfte alternative metoder til at sikre passagerrettigheder hos fjernbusselskaberne.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget støtter lovforslag A. Lovforslaget kan understøtte udviklingen af bedre digitale løsninger, der fremmer mobiliteten på tværs af offentlige og private transportudbud. Det er efter Enhedslistens opfattelse åbenlyst, at der her er plads til forbedring, som vil være til fordel for passagererne i den kollektive trafik. Det er endvidere oplagt, at Nordjyllands Trafikselskabs Plustur og MinRejseplan m.v. kan tjene som rigtig, rigtig gode eksempler.

Enhedslistens medlemmer af udvalget støtter ikke lovforslag B. Lovforslaget er efter Enhedslistens opfattelse et anslag mod den skinnede kollektive trafik. Det sker først og fremmest i form af en lempelse af afstandskravene til fjernbuskørsel, som skal fremme markedet for fjernbusser på bekostning af jernbanetrafikken.

Arriva skriver bl.a. i sit høringssvar (Transport-, Bygnings- og Boligudvalget, alm. del – bilag 27), at forslaget stiller den kollektive trafik dårligt i konkurrencen med private fjernbusser. Arriva fremhæver bl.a. det faktum, at fjernbusserne frit kan vælge prissætning og køre i de få udvalgte profitable perioder, hvor der er passagerer nok, typisk i myldretiden om morgenen og om eftermiddagen, hvilket står i modsætning til operatørerne i den offentlige kollektive trafik, som skal overholde en trafikkontrakt med faste prisstrukturer sammen med krav om at køre på stort set alle tidspunkter af døgnet.

Enhedslisten konstaterer, at den offentlige trafik er omfattet af politisk fastsatte passagerrettigheder, og at kravene til de private busoperatører, hvad angår passagerrettigheder, er klart lempeligere. Enhedslisten mener ikke, det er et udtryk for fair konkurrence. Lovforslaget åbner efter Enhedslistens opfattelse for, at fjernbusserne kan køre i mere direkte konkurrence med jernbanetrafikken uden samtidig at være underlagt de samme krav, hvilket vil betyde færre indtægter til den offentlige kollektive transport.

Danske Regioner påpeger i sit høringssvar (Transport-, Bygnings- og Boligudvalget, alm. del – bilag 27), at fjernbusserne vil blive indsat på de tidspunkter, hvor der er flest passagerer, hvilket vil betyde et indtægtstab for regionerne, som vil skulle dækkes. Det er derfor efter Enhedslistens opfattelse sandsynligt, at besparelserne som følge af lovforslaget vil være på ruter eller afgang med en svagere selvfinansierungsgrad i form af indtægter fra passagererne. Og de ruter er som oftest i de tyndtbefolkede områder. Dette har jo også vist sig med de besparelser, som i anden anledning allerede er gennemført rundtomkring i regionerne. Denne udsultning af den offentlige kollektive transport kan Enhedslisten simpelt hen ikke støtte.

Enhedslisten mener, at forslaget er konstrueret til at fremme vejtransporten i form af fjernbusser, og at dette miljømæssigt trækker i den forkerte retning. Dette står efter Enhedslistens opfattelse i kontrast til regeringens påståede ambitioner på klima- og luftforureningsområderne. Dansk Jernbaneforbund gør i den forbindelse i deres høringssvar (Transport-, Bygnings- og Boligudvalget, alm. del – bilag 27) opmærksom på at lovforslaget efter deres opfattelse vil være en samfundsmæssig katastrofe, som betyder højere CO₂-udslip og mere trængsel på vejene.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af transport-, bygnings- og boligministeren, tiltrådt af udvalget:

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om trafikkselskaber og jernbaneloven (Fremme af digitale mobilitetstjenester m.v.)« omfattende § 1, nr. 1, 2 og 6-8, § 2 og § 3, stk. 1.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om trafikkselskaber (Forenkling af afstandskrav til fjernbuskørsel m.v.)« omfattende § 1, nr. 3-5 og 9-11, og § 3.

[Forslag om deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag

Til § 1

2) Det under nr. 5 foreslåede § 23 affattes således:

»§ 23. Transport-, bygnings- og boligministeren fastsætter regler om, hvilke oplysninger en indehaver af en tilladelse skal afgive om buskørselens omfang og udøvelse, herunder om antal afgang og antal passagerer, og om tilladelsesindehavers varsel om ophør af en rute før tilladelsesperiodens udløb.«
[Sproglig præcisering]

3) Det under nr. 11 foreslåede § 30, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. For overtrædelse af bestemmelser i forordninger fastsat af Den Europæiske Union om forhold, som er omfattet af denne lov, kan der i regler, der fastsættes i medfør af loven, fastsættes straf af bøde.«
[Præcisering af, at der i bekendtgørelser kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af forordninger]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med ændringsforslaget ønskes reglerne vedrørende forenkling af afstandskrav til fjernbuskørsel m.v. udskilt til et selvstændigt lovforslag.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring er en sproglig præcisering, således at det klart fremgår, hvilke forhold transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte regler om.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring er en sproglig præcisering, således at det klart fremgår, at der i regler, som udstedes i medfør af loven, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af EU-forordninger, der angår forhold, som reguleres i lov om trafikkselskaber.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 19. december 2018 og var til 1. behandling den 18. januar 2019. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Transport-, Bygnings- og Boligudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og transport-, bygnings- og boligministeren sendte den 25. oktober 2018 dette udkast til udvalget, jf. Transport-, Bygnings- og Boligudvalget, alm. del – bilag 27. Den 19. december 2018 sendte transport-, bygnings- og boligministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 9 bilag på lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 deputation, der mundtligt har redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 17 spørgsmål til transport-, bygnings- og boligministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Kim Christiansen (DF) nfmd. Merete Dea Larsen (DF) Claus Kvist Hansen (DF)

Mette Hjermand Dencker (DF) Jan Erik Messmann (DF) Henrik Brodersen (DF)

Kristian Pihl Lorentzen (V) Hans Andersen (V) Hans Christian Schmidt (V) Jane Heitmann (V)

Louise Schack Elholm (V) Carsten Kissmeyer (V) Leif Mikkelsen (LA) Villum Christensen (LA)

Brigitte Klinskov Jerkel (KF) Christian Rabjerg Madsen (S) Erik Christensen (S) Kaare Dybvad (S)

Lennart Damsbo-Andersen (S) fmd. Magnus Heunicke (S) Rasmus Prehn (S) Mette Reissmann (S)

Daniel Toft Jakobsen (S) Henning Hyllested (EL) Eva Flyvholm (EL) Roger Courage Matthisen (ALT)

Andreas Steenberg (RV) Karsten Hønge (SF) Kirsten Normann Andersen (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		